

1. Gebiedsjaarverslag 2020

Het Gebiedsjaarverslag gaat over de vijf gebieden waarin Haarlem is opgedeeld: Centrum, Noord, Oost, Schalkwijk en Zuid-West. Geen gebied is hetzelfde. Elke gebied heeft eigen kenmerken en vraagstukken. Daarom wordt iedere vier jaar de gebiedsopgave gemaakt op basis van data, ervaringen uit het gebied en op basis van kennis en ervaring van samenwerkingspartners en georganiseerde bewoners. Bij de Programmabegroting 2020-2024 is de Gebiedsopgave 2019-2023([link](#)) ter informatie aangeboden. Per jaar wordt er een gebiedsplan gemaakt. Op basis van dit plan wordt het jaarverslag geschreven.

2020 is een roerig jaar geweest. De coronacrisis en de getroffen maatregelen hebben een grote impact gehad op de stad en haar inwoners. Er is goed gekeken naar wat er gebeurde in de gebieden en wat er extra, of anders, nodig was. Samen met de stakeholders zijn er passende oplossingen gezocht. Zo is bijvoorbeeld in overleg met ondernemers de 1,5 meter maatregel uitgevoerd in de winkelgebieden en op terrassen. Ook zijn sportvelden open gesteld voor recreatieve doeleinden. In de wijken is veel burenhulp ontstaan, boodschappen- en maaltijddiensten zijn opgezet, er zijn inzamelacties georganiseerd voor onder andere laptops. Dit is door de gebiedsteams en hun netwerken ondersteund. Ook zijn er rond de jaarwisseling extra activiteiten voor jongeren georganiseerd en hebben de gebiedsteams ondersteund bij signaleren en handhaving op de naleving van de coronaregels en het vuurverbod.

De uitvoering van de oorspronkelijke gebiedsplannen is door de coronacrisis bemoeilijkt. Soms is de focus verschoven. Ondanks dat, zijn er mooie resultaten te benoemen. Hierna wordt een korte schets gegeven van de resultaten van de gebieden. Klik in de link onder aan deze tekst voor een compact overzicht van de verantwoording op de activiteiten van de gebieden.

De gebieden

Centrum

De impact van de coronacrisis is in het centrum groot vanwege de hoeveelheid horeca, detailhandel en culturele instellingen. In overleg met ondernemers en met bijdragen van het gebiedsteam zijn aanpassingen gemaakt in de openbare ruimte voor een veilig bezoek aan de binnenstad en zijn tijdelijk verruimde terrasregels opgesteld. Tevens heeft het gebiedsteam bijgedragen aan het Actieplan Detailhandel en Horeca om de economische gevolgen van de coronacrisis te beperken.

Met de gebiedsmanager in de rol van opdrachtgever is gewerkt aan grote projecten. Met onder meer de herontwikkeling van Brinkmann en de laatste fase bouw Raaks III worden aantrekkelijke woningen aan de voorraad toegevoegd, passend in de historische kern. Ook is de toekomstvisie voor het Stationsgebied in de inspraak gebracht om de bereikbaarheid en verblijfskwaliteit te verbeteren.

De ontwikkelingen waarbij het opdrachtgeverschap bij de beleidsvelden ligt, heeft het gebiedsteam onder meer ondersteund bij communicatie, participatie, inspraaktrajecten en

andere vormen om inwoners en gemeente bij elkaar te brengen. Dat geldt bijvoorbeeld bij de uitvoering van maatregelen Vijfhoek, uitwerking van het actieplan fiets en de civiele projecten.

Noord

In Noord is de planvorming voor met name de ontwikkelzone Spaarndamseweg in volle gang. Het gebiedsteam heeft als opdrachtgever de start gegeven voor de ontwikkeling van meerdere projecten. Daarnaast is op het Deliterrein na vele jaren van voorbereiding in 2020 de bouw van de eerste woningen gestart.

De bouw van de nieuwe sporthal achter het Schoter ter vervanging van de Beijneshal is gestart.

Het project Lelie is een nieuwe fase ingegaan. Om de veiligheid en leefbaarheid voor de inwoners te vergroten en een toekomstperspectief te schetsen, is gestart met het maken van een visie voor het gebied. Daarvoor is in samenwerking met het ministerie van BZK een onderzoek gestart en is voor de wijkaanpak een projectcoördinator aangesteld. Het pand aan de Cronjéstraat heeft een goede functie vervuld voor de zichtbaarheid van de gemeente en partners in de buurt.

Veel bewoners zijn actief geweest om hun woonomgeving te verbeteren. Ze hebben met ondersteuning van het gebiedsteam diverse groenparticipatieplannen uitgevoerd. In Delftwijk is op initiatief van het gebiedsteam de speeltuin gebruiksvriendelijker gemaakt, zodat hier nu ook sportactiviteiten kunnen worden georganiseerd. Het wijkplatform, waaraan wijkraden, samenwerkingspartners en gemeente deelnemen, is ondanks de coronacrisis gestart met de voorbereiding van een wijkcontract.

De Stichting Haarlemmer Kweektuin is ook dit jaar door het gebiedsteam ondersteund op bedrijfsvoering en (onderlinge) samenwerking.

Het gebiedsteam heeft ondersteund bij de planvorming, participatie en inspraak van civiele projecten en verduurzaming.

Oost

Stadsdeel Oost is volop in ontwikkeling. De plannen voor de zone Oostpoort worden steeds concreter. Onder aansturing van de gebiedsmanager heeft vernieuwing plaatsgevonden met behoud van iconische plekken op onder andere het Slachthuisterrein, het Koepelsterrein en HaarlemmerStroom. De uitvoering is gestart om woningen en cultureel maatschappelijke voorzieningen toe te voegen. Tevens is de Nedtraingarage in beeld gekomen om de parkeerproblematiek Spaarnesprong op te lossen. Het gebiedsteam heeft bij de planvorming, participatie en inspraak van civiele projecten en parkeeroplossingen bijgedragen.

In samenwerking met de sociale partners heeft het gebiedsteam kwetsbare bewoners thuis opgezocht en zijn activiteiten georganiseerd om de bewoners bij de juiste loketten te krijgen en hen te activeren. De coronacrisis heeft veel invloed gehad op het gedrag van jongeren in de openbare ruimte. Gebiedsteam Oost heeft veel aandacht en energie gestoken in deze doelgroep. Het gebiedsteam heeft andere gemeente professionals onder andere gezorgd voor activiteiten tijdens de jaarwisseling. De wijkaanpak in Oost is gestart, tijdens digitale

bijeenkomsten zijn knelpunten in beeld gebracht. Het werken aan het oplossingen ervan vraagt om lange adem.

Voor de Waarderpolder is in opdracht van de gebiedsmanager een nieuw convenant afgesloten met de ondernemers om het bedrijventerrein toekomstbestendig te maken en is de actie Steenbreek uitgevoerd om te vergroenen.

Schalkwijk

In Schalkwijk is de sociale veiligheid van ouderen verbeterd. In het project Wijkdorp, de samenwerking van de gemeente, zorg- en welzijnsorganisaties en de woningbouwcorporatie, zijn door het gebiedsteam verschillende activiteiten uitgevoerd om ouderen langer en naar tevredenheid zelfstandig te laten wonen.

Met de opening van de nieuwe Pathé bioscoop is er een culturele ontmoetingsplek voor alle leeftijden gekomen. Er is onder aansturing van het gebiedsmanagement hard gewerkt aan de vernieuwing van de wijk, waarbij vele nieuwe woningen zijn opgeleverd en in de verkoop gegaan. Daarmee is het woningaanbod groter en diverser geworden. Onder opdrachtgeverschap van de gebiedsmanager is met de bouw van het nieuwe winkelcentrum gestart.

Voor de Europaweg zone is via de impulsregeling woningbouwversnelling 7,6 miljoen euro van het Rijk ontvangen. Dit heeft de ontwikkeling van dit project een boost gegeven. Naast een divers woningbouwaanbod en voorzieningen is de realisatie van een OV-hub een belangrijk onderdeel in de planvorming. De inzending Waddenbuurt heeft Panorama Lokaal Schalkwijk gewonnen.

Het masterplan IVORIM is na een uitgebreid participatie en inspraaktraject vastgesteld. Onder de paraplu van het programma Nieuwe Democratie is Haarlem aan Zet georganiseerd. Er zijn elf plannen gekozen die binnen het budget van 70.000 euro kunnen worden uitgevoerd. Het gebiedsteam heeft meegewerkt aan dit project.

Zuid-West

Om de ontwikkeling in de zone Zuidwest goed te laten aansluiten op de verwachting en beleving van de buurtbewoners, zijn samen met lokale stadsmakers thema's als duurzaamheid, verkeer en gezondheid uitgewerkt en meegegeven aan de planmakers. Het Rozenprieel is flink vergroend. Initiatieven door of afstemming met bewoners zijn door het gebiedsteam aangejaagd. Het is gelukt de sociale contacten tussen bewoners in stand te houden en uit te breiden. Dit ondanks de coronacrisis en dankzij initiatieven van bewoners zelf, de 'wijkaanpak' studenten en het sociale wijkteam. Op het thema duurzaamheid heeft het bewonersinitiatief Spaargas afgelopen jaar de technische voorbereidingen doorgerekend. Het gebiedsteam heeft bijgedragen aan de interne verankering van dit initiatief.

Zuidwest is een initiatiefrijke wijk. Het ontwerp voor de buitenruimte van de Koepelkathedraal is gemaakt. Door de buurt is een plan gemaakt voor de inrichting van het Brouwersplein: wijkraden en belangengroeperingen hebben actief deelgenomen aan beleidsontwikkeling of bijgedragen aan verbeteringen van hun leefomgeving. Het gebiedsteam heeft deze initiatieven ondersteund of gezorgd voor adviezen, kennis en kunde. Dat geldt ook voor het initiatief De Beeldengalerij in de Haarlemmerhout. De beelden zijn een toevoeging in dit toch al mooie monumentale park.

Het platform wijkraden is mede door de coronacrisis op een laag pitje gezet. De initiatieven (nieuwe democratie) van wijkbudget en gelote raad zijn vertraagd.

Coronacrisis in het Centrum

De coronacrisis en de maatregelen hebben een grote impact op de samenleving en gedrag, zeker ook voor de ondernemers in het normaal zeer levendige Centrum.

Dit jaar zijn diverse maatregelen getroffen om een anderhalvemetersamenleving mogelijk te maken. Zo zijn er tweemaal gele hartjes met de tekst: "Fijn dat je rechts loopt" op het wegdek gespoten en hebben op drukke momenten studenten verkleed als Groene Muggen rondgelopen om bezoekers te wijzen op de coronamaatregelen. Ook is er extra overleg geweest met de centrummanagementgroep over de lockdown en konden horeca ondernemers tijdelijk de terrassen verruimen en overkappen.

Projecten en leegstand

Het Centrum is een gebied waar de komende jaren geen grote verandering in de bevolkingssamenstelling of een grote toename van het aantal bewoners is te verwachten. Toch is er een aantal grote herontwikkelingen, bijvoorbeeld rondom het Stationsgebied, Brinkmann en de Gonnestraat. De bouw van Raaks III is de laatste fase ingegaan. Andere projecten zijn gericht op het meer efficiënt gebruik van gebouwen, bijvoorbeeld door het in gebruik nemen van leegstaande ruimten boven winkels.

Er is een toename van leegstand in het gebied. De opkomst van kopen via internet heeft gevolgen voor de detailhandel. Dit jaar is een eerste stap gezet met het verkennen van de mogelijkheden om lege plekken te transformeren. Dit is één van de acties uit het Actieplan Detailhandel en Horeca.

Bewonersinitiatieven

Inwoners van het Centrum voelen zich gezond en relatief weinig inwoners zijn eenzaam. In de Burgwal nemen bewoners initiatieven tot sociale activiteiten en het gezamenlijk vergroenen van hun omgeving.

Leefbaarheid en Groen

In het Centrum is er relatief weinig groen. Door bewonersinitiatieven om groen toe te voegen te ondersteunen, is de leefbaarheid en duurzaamheid in de wijken verbeterd. Het afgelopen jaar hebben meerdere bewonersinitiatieven subsidie ontvangen om hun woonomgeving te vergoeden. Ook zijn er door het hele gebied steenbreekacties uitgevoerd en geveltuinen aangelegd. In bestaande en nieuwe geveltuinen zijn bij- en insectenvriendelijke planten toegevoegd. In het Kenaupark zijn verkeersborden geplaatst met 3D geprinte vogelhuizen en insectenhotels aan de achterzijde. In de openbare ruimte zijn groenvakken aangelegd en bomen en groene hagen geplant. Ook is er een kanskaart voor groene daken gemaakt. Hier gaat de gemeente de ambitie om het centrum duurzaam, leefbaar en levendig te houden realiseren.

CENTRUM IN HET KORT

In aantallen (januari 2020)

Inwoners: 14.142

Woningen: 8.282

Aantal eenpersoonshuishoudens: 5.090

Banen en vestigingen		
	Centrum	Haarlem
Banen	14852	70460
Vestigingen	3237	16834

Vestigingen naar sector		
	Centrum	Haarlem
Detailhandel [aantal]	477	1368
Horeca [aantal]	301	683
Detailhandel [%]	14,7%	8,1%
Horeca [%]	9,3%	4,1%

Banen naar sector		
	Centrum	Haarlem
Detailhandel [aantal]	2515	8118
Horeca [aantal]	2149	3927
Detailhandel [%]	16,9%	11,5%
Horeca [%]	14,5%	5,6%

Doel 1: Balans in de binnenstad door het behoud van het evenwicht tussen bezoekers, bewoners en ondernemers

actie: Versterking van economische en toeristische aantrekkingskracht hand in hand laten gaan met het behoud van historische waarde en het verbeteren van leefbaarheid en veiligheid.

Door de impact van de coronacrisis is de focus dit jaar verlegd.

Belangrijkste resultaten:

- ✓ 10 gouden terrasregels zijn opgesteld.
- ✓ Acties uitgevoerd uit Actieplan Detailhandel & Horeca.
- ✓ Ondanks de coronamaatregelen zijn (bewoners)initiatieven om de sociale cohesie te vergroten uitgevoerd en is er een eerste opzet van het Wijkcontract Burgwal opgesteld.

Doel 2: Stimuleren van groei in de binnenstad op economisch en mobiliteitsvlak en door woningbouw

actie: Centrum ontwikkelt zich tot een gemengd woon-, werk- en verblijfsgebied dat levendig en leefbaar is.

Belangrijkste resultaten:

- ✓ Conceptvisie herontwikkeling Stationsgebied is opgesteld en ter inzage gelegd.
- ✓ Bouw van 250 woningen is gestart.
- ✓ Verkoop woningen Gonnetstraat 22 en 26 is begonnen.
- ✓ Startnotitie Prins Hendrikstraat (hotelontwikkeling) is vastgesteld.
- ✓ Ondanks de coronamaatregelen zijn bewoners actief betrokken door alternatieven voor fysieke bijeenkomsten, o.a. bewonersbrieven, digitale bijeenkomsten en een attentie op 'feestelijke' momenten.

Doel 3: Een duurzame binnenstad realiseren op het gebied van klimaat, mobiliteit en leefbaarheid.

actie: Meer groen in de binnenstad.

Belangrijkste resultaten:

- ✓ Samen met bewoners zijn steenbreekacties uitgevoerd en geveltuinen aangelegd op de Nieuwe Groenmarkt, Nobelstraat en Smedestraat en zijn 150 bij- en insectenvriendelijke planten toegevoegd aan geveltuinen in de Rozenstraat.
- ✓ Voorbeeldgeveltuin is aangelegd met Wijkraad Burgwal.
- ✓ 100 m2 tegels zijn verwijderd en groen is toegevoegd op het Justine de Gouwerhof.
- ✓ 40 m2 groene haag is aangelegd langs het Spaarne.
- ✓ Vier bomen op de Kruisweg geplant.

Doel 4: Een bereikbare en toegankelijke binnenstad gebaseerd op de fiets en het OV.

actie: Een beter bereikbare binnenstad, ook voor minder validen.

Belangrijkste resultaten:

- ✓ Uitvoering van het Actieplan Fiets door het voeren van de fietsenkelder onder de Botermarkt en het verbeteren van de zichtbaarheid van fietsenstallingen met gevelstickers en beachvlaggen.
- ✓ Er zijn tijdelijke fietsvakken en fietsvlonders geplaatst.
- ✓ Er is verwezen naar fietsenstallingen door posters in etalages.
- ✓ Het maatregelenpakket Vijfhoek en het bebordingsplan is vastgesteld.
- ✓ Er is een stadswandeling voor blinden en slechtzienden in het Centrum gerealiseerd.

Doelen gebiedsopgave 2019-2023

1. het bewaren van de balans in de binnenstad, zodat wonen, werken en recreëren elkaar versterken en bewoners en bezoekers 'naast elkaar' profiteren van wat het centrum te bieden heeft. (Doel 1, 2,4)
2. Met een aantal grote herontwikkelingen kan de binnenstedelijke transformatie de komende jaren worden voltooid, met respect voor de historie en voor de monumentale waarde van gebouwen en de omgeving. (Doel 2)
3. Samenwerken aan vergroening en duurzaamheid (Doel 3,4)

GEBIEDSJAARVERSLAG 2020

Noord

2020 is voor een groot deel bepaald door de coronacrisis. De maatregelen hebben een grote impact op onze samenleving en ons gedrag. Er zijn maatregelen genomen om de anderhalve meter afstand in de openbare ruimte te garanderen.

Zo zijn er gele harten voor 1,5-meter afstand gespoten op de straat in de Cronjé en op het Marsmanplein.

Noord in het kort:

Noord is het grootste stadsdeel van Haarlem. Het gebied kent een grote diversiteit in wijken. In de Kleverparkbuurt is er relatief veel groen en de straten zijn breed. In de Indische buurten en de Transvaalbuurt is juist weinig groen en veroorzaken geparkeerde auto's veel overlast. Delftwijk, Transvaalbuurt en de Indische buurten kennen een grotere sociale problematiek dan de Kleverparkbuurt.

Ontwikkelzones:

Noord heeft twee ontwikkelzones: de Spaarndamseweg en de Orionzone. Op het Deliterrein aan de Spaarndamseweg is gestart met de bouw van woningen. Aan de Sportweg heeft St. Jacob onderzocht of nieuwbouw voor Nieuw Delftweide op het voormalig Haarlem Stadion realiseerbaar is.

Het Leliegebied:

Dit is een van de speerpunten in Noord. Sinds 2015 werken verschillende overheidspartners (gemeente, politie, OM, belastingdienst, FIOD en RIEC NH) integraal samen om de malafide praktijken een halt toe te roepen (project Lelie). Een repressieve aanpak voerde daarbij de boventoon. Dit heeft resultaten opgeleverd, maar tegelijkertijd blootgelegd dat de problematiek complex is en alleen repressie op de lange termijn geen verandering teweeg brengt. Het college heeft besloten om voor het gebied een visie op te stellen die als katalysator moet gaan werken voor de revitalisering van het gebied. Tevens is een coördinator wijkaanpak aangesteld.

Initiatieven:

In Noord hebben inwoners activiteiten zoals de leefstraten, die dit jaar in aangepaste vorm hebben plaats gevonden. Er zijn initiatieven geweest om meer groen in het straatbeeld te krijgen. Zo hebben bewoners in samenwerking met de wijkraad Indische buurt een groenstrook aangebracht achter de Horizon op het Nieuw Guineaplein en een groenstrookje aangelegd op de Rijksstraatweg.

NOORD IN HET KORT

In aantallen (januari 2020)

Inwoners: 56.871

Woningen: 25.153

Aantal eenpersoonshuishoudens: 5.090

Wonen		
	Noord	Haarlem
Aandeel koopwoningen in %	63,2	53,1
Aandeel huurwoningen in %	36,8	46,9
Rapportcijfer prettig wonen	7,7	7,5

Welzijn		
	Noord	Haarlem
Totaal aantal zorg- en hulptrajecten	1.390	3.875
Sociale binding met de gemeente in %	59	58

Leefomgeving		
	Noord	Haarlem
Rapportcijfer voorzieningsniveau	7,1	7,4
Parkeergelegenheid	5,5	5,7
Tevredenheid inwoners over onderhoud groen in %	53	68,6

Doelen gebiedsopgave 2019-2023

1. De tevredenheid van de bewoners in Delftwijk vergroten door stimuleren en vergroten van de verbondenheid van bewoners samen met keten partners en andere stakeholders (*Doel 1*)
2. Het kwalitatief wonen in Noord borgen door het aanjagen van duurzaam en groen bouwen. Meer toevoegen van groen aan bestaande versteende wijken (*Doel 2 en 3*)
3. Revitalisering van het Leliegebied door samen te werken met overheidspartners. Bewoners betrekken bij de revitalisering van de openbare ruimte (*Doel 4*)

Doel 1: tevredenheid van de bewoners in Delftwijk vergroten.

actie: Stimuleren en vergroten van de verbondenheid en betrokkenheid van bewoners samen met ketenpartners en andere stakeholders.

Belangrijkste resultaten:

- ✓ wijkplatform Delftwijk is opgericht.
- ✓ Er zijn extra activiteiten uitgevoerd om de sociale veiligheid en leefbaarheid te verbeteren en er is extra gehandhaafd.
- ✓ Jeugdoverlast Marsmanplein is aangepakt.
- ✓ Samen met bewoners en speeltuin Arthur van Schendelplantsoen is de leefomgeving verbeterd, sport en speelvoorzieningen zijn uitgebreid.

Doel 2: Kwalitatief wonen in Noord borgen.

actie: Duurzaam en groen bouwen.

Belangrijkste resultaten:

- ✓ Gebiedsvisie Spaarndamseweg is vastgesteld.
- ✓ Gebiedsvisie Orionzone is vastgesteld.
- ✓ bouw fase 1 woningen Deliterrein Spaarndamseweg is gestart.
- ✓ Woningbouwplannen langs Spaarndamseweg zijn voorbereid. (50 kv, Sonneborn, Deliterrein, Spaarneboog, Carpet Right)
- ✓ Nieuwbouwplannen St. Jacob Sportweg zijn voorbereid.

Doel 3: Creëren van meer ruimte voor spelen, groen en water in de versteende wijken.

actie: verbeteren leefomgeving.

Belangrijkste resultaten:

- ✓ Samen met bewoners en wijkraad zijn steenbreekacties uitgevoerd bij de Horizon op het Nieuw Guineaplein en op de Rijksstraatweg.
- ✓ Samen met bewoners is een plan gemaakt om de auto's uit de Vroomstraat en Holsteijnstraat te krijgen, met daarvoor in de plaats meer groen in de straten.

Doel 4: revitaliseren van het Leliegebied.

actie: Het Leliegebied dusdanig revitaliseren dat bewoners zich veiliger voelen.

Belangrijkste resultaten:

- ✓ Opdrachtformulering voor de gebiedsvisie.
- ✓ De coördinator wijkaanpak is aangesteld.
- ✓ Activiteiten in Cronjestraat 1A zijn uitgebreid.

GEBIEDSJAARVERSLAG 2020

Oost

Coronacrisis in Oost

In 2020 is er in Haarlem Oost ondanks de coronacrisis hard gewerkt aan de vooraf gestelde doelen en zijn er activiteiten ondernomen die vooraf niet waren voorzien. Zo heeft de coronacrisis voor extra financiële problemen en vereenzaming gezorgd. Om problematiek tegen te gaan, is het gebiedsteam samen met partners preventief langs de deuren gegaan om concrete hulp aan te bieden. Veel bijeenkomsten hebben niet fysiek plaatsgevonden. Overleggen met wijkraden zijn digitaal doorgezet en informatieavonden werden livestreams.

Vernieuwing en behoud

Haarlem Oost is een stadsdeel in transitie. Er wordt hard gewerkt aan het ontwikkelen van een divers woningaanbod en het verbeteren van de kwaliteit van de openbare ruimte. Grote projecten zoals de transformatie van het Slachthuisterrein en de Koepel, zijn in volle gang.

Naast de fysieke ruimte is er in Oost veel aandacht voor de maatschappelijke zorgen. Het afgelopen jaar kwam er een integrale sociale wijk aanpak door het verbinden van gemeente en partners. Oost kent concentraties van kwetsbare bewoners die in kaart zijn gebracht. Woningbouwcorporaties werken nauw samen om ontwikkelingen in Oost en de impact op bewoners in goede banen te leiden. Er is veel ingezet op het verbeteren van de samenwerking met partners en uitdagingen worden integraal aangepakt.

Bewoners aan de slag

In de Amsterdamse buurten is er met de beheerovereenkomst Esplanade een mijlpaal bereikt. Bewoners nemen het dagelijks beheer voor een groot deel uit handen van Spaarnelanden. Spaarnelanden blijft de groep ondersteunen en faciliteren.

Ook buiten de Amsterdamse buurten wordt er gewerkt aan het verbeteren van het bestaande groen. Er zijn pleinen vergroend zoals het Saracenenplein en het Rie Mastenbroekplein. De beheer- en adviescommissie Reinaldapark heeft de eerste stappen gezet naar een plan om het park aan te pakken.

Waarderpolder

Gemeente Haarlem en Industriekring Haarlem hebben in 2020 een nieuw convenant opgesteld om de onderlinge samenwerking te regelen. Het industriegebied wordt verder verduurzaamd door bijvoorbeeld het opzetten van een warmtenet, verduurzamen van vastgoed en opwekken van duurzame energie.

OOST IN HET KORT

In aantallen

Inwoners: 22.129
Woningen: 10.792
Aantal banen: 18.482
Rapportcijfer
Woonomgeving: 6,8

Wonen		
	Oost	Haarlems gemiddelde
Aandeel nieuwbouwwoningen (vanaf 1993) in %	31,2	17,3
Aandeel huurwoningen in %	62	47
Rapportcijfer prettig wonen	6,7	7,5

Welzijn		
	Oost	Haarlems gemiddelde
Inwoners met langdurige ziekte of aandoening in %	58	49
Sociale binding met de gemeente in %	61	58

Leefomgeving		
	Oost	Haarlems gemiddelde
Rapportcijfer voorzieningsniveau	6,4	7,4
Parkeergelegenheid	5,1	5,7
Tevredenheid inwoners over onderhoud groen in %	61,6	68,6

Doel 1: Verminderen van de concentratie van kwetsbare bewoners

actie: Kwetsbare bewoners worden ondersteund en de leefbaarheid in de wijken wordt vergroot.

Resultaten:

- ✓ Er zijn zorgwoningen en ouderenwoningen bijgekomen.
- ✓ Realiseren van extra woningen.

Doel 2: Verbeteren van het vertrouwen in de overheid en instanties van bewoners in de wijk

actie: Vergroten van invloed en eigenaarschap bewoners. Het stimuleren en faciliteren van lokale initiatieven en het onderhouden van partnerschap met de wijkraden.

Resultaten:

- ✓ Partnerschap in de wijk vergroten.
- ✓ Communicatie van en over Oost verbeteren.
- ✓ Vergroten eigenaarschap bewoners door zelfbeheerinitiatieven.

Doel 3: Ondersteunen van bewoners op gebied van armoede en gezondheid

actie: In kaart brengen zorg- en welzijnsproblematiek in Oost en gezamenlijk met partners verbeteren. De sociaal-economische positie van Oost verbeteren.

Resultaten:

- ✓ Huis van de Wijk in plannen Prinses Beatrixplein inbedden samen met partners.
- ✓ Huisbezoeken met partners om welzijnsproblematiek in kaart te brengen.
- ✓ Aansluiting onderzoek Radboud universiteit over gezondheid in de wijk.

Doel 4: Meer groen in de wijk, minder grijs

actie: Kwalitatieve impuls van de openbare ruimte in Oost. Bewoners betrekken bij het verbeteren van de leefbaarheid. Meer recreatieplekken.

Resultaten:

- ✓ Inventariseren groenpartners, groenprojecten en initiatieven in de wijk.
- ✓ Beheerovereenkomst Esplanade.
- ✓ Vergroenen van de wijken samen met bewoners.

Doel 5: Ondersteunen risicojongeren uit probleemgezinnen

actie: Jongerenproblematiek in kaart brengen en bestrijden. Tevens ruimte creëren voor talentontwikkeling.

Resultaten:

- ✓ Verbetering van samenwerking beleidsvelden en jeugd aanbieders.
- ✓ Introduceren nieuwe partners in Oost.

Doelen gebiedsopgave 2019-2023

1. Verbeteren van de kansengelijkheid en het vertrouwen in de overheid (*Doel 2,3,5*)
2. Kwalitatieve verbeteringen in de fysieke ruimte aanbrengen met oog voor de impact op de buurt (*Doel 2, 4*)
3. Meer differentiatie in het woningaanbod stimuleren en verbeteren van wijkvoorzieningen (*Doel 1, 2, 3, 5*)

Coronacrisis in Schalkwijk

Het afgelopen jaar heeft de coronacrisis veel impact gehad op de stad, dus ook op Schalkwijk. Het aantal jeugdoverlast meldingen is het afgelopen jaar verdubbeld. Dit jaar zijn diverse maatregelen genomen om het welzijn van inwoners te verhogen.

Jongeren hebben zich bijvoorbeeld ingezet door boodschappen en klusjes te doen voor ouderen en hulpbehoevenden. Ook is de Altijd Contactlijn in het leven geroepen, speciaal voor eenzame ouderen.

Bouwen aan een nog mooier Schalkwijk

Schalkwijk, het jongste stadsdeel van Haarlem, is een gebied waar de komende jaren grote ruimtelijke veranderingen te wachten staan. Een van de opgaven is om woningen en voorzieningen te realiseren. De kansen om in Schalkwijk woningen toe te voegen zijn namelijk in verhouding tot de rest van Haarlem groot. Zo zijn diverse ontwikkelaars aan de slag om vierduizend woningen te bouwen en horecaplekken te creëren. Groot onderhoud verbetert de wegen en fietspaden. De komende vijf jaar investeert de gemeente zo'n 40 miljoen in de openbare ruimte in Schalkwijk. Ook investeert de gemeente in het uitbreiden en vernieuwen van de scholen en daarmee in de kansen van de jeugd. Afgelopen jaar is gebouwd aan de nieuwe locatie van het Rudolf Steiner college.

Langer zelfstandig wonen

In Schalkwijk wonen relatief veel ouderen. De gemeente zet zich daarom samen met andere partners uit de stad actief in om ouderen op een prettige manier langer zelfstandig te laten wonen en om eenzaamheid onder deze doelgroep terug te dringen. Wijkdorp Meerwijk is voortgezet en project Wijkdorp Molenwijk is opgestart. Ook is het voormalig verpleeghuis Boerhaave gesloopt, zodat hier gebouwd kan worden aan een nieuwe Woon-Zorglocatie van St. Jacob.

Duurzaam doen in Schalkwijk

Schalkwijk heeft veel parken en groen. Bewoners in Schalkwijk zijn dan over het algemeen ook tevreden met de hoeveelheid groen in hun wijk. Met de verduurzaming van Meerwijk wordt behalve naar een groen stadsdeel ook naar een duurzaam stadsdeel toegewerkt. Het masterplan van project IVORIM (Integrale Vernieuwing Openbare Ruimte In Meerwijk) is in september goedgekeurd door de gemeenteraad. Ook is de uitvoering van het project 'Bomen in Schalkwijk' dit najaar van start gegaan met de aanplant van de eerste tamme kastanje. 84 Bomen worden in Schalkwijk herplant om het bomenbestand duurzaam te maken voor de toekomst.

SCHALKWIJK IN HET KORT

In aantallen (januari 2020)

Inwoners: 34.300

Woningen: 15.872

Aantal eenpersoonshuishoudens: 7.060

Inwoners naar leeftijd %		
	Schalkwijk	Haarlem
0 t/m 14 jaar	16,9	16,9
15 t/m 24 jaar	10,4	10,2
25 t/m 44 jaar	27,0	29,3
45 t/m 64 jaar	26,0	26,5
65 jaar en ouder	19,7	17,1

Samenstelling huishoudens		
	Schalkwijk	Haarlem
Huishoudens totaal [aantal] [2019]	15.865	77.813
Gemiddelde huishoudensgrootte [personen] [2019]	2,1	2,1
Eenpersoonshuishoudens [%] {2018}	45	44
Huishoudens zonder kinderen [%] [2018]	23	25
Huishoudens met kinderen [%] [2018]	32	31

Doelen gebiedsopgave 2019-2023

1. De opgave is om de relatief grote groep ouderen in Schalkwijk te ondersteunen in het langer zelfstandig wonen. *(Doel 1)*
2. De jeugd heeft de toekomst. De inzet is gericht op het ondersteunen van jongeren in Schalkwijk – in de meest brede zin van het woord. *(Doel 2)*
3. De woningbouwopgave biedt voor Schalkwijk kansen om te groeien. Nieuwe bewoners vragen om extra woningen en voorzieningen. *(Doel 3 en 5)*.
4. Hoge kwaliteit van de openbare ruimte draagt bij aan een goede leefbaarheid in de wijken. *(Doel 3 en 4)*
5. De vernieuwing in Schalkwijk biedt kansen om duurzaamheidsambities van de stad uit te voeren. *(Doel 3 en 4)*.

Doel 1: Sociale veiligheid van ouderen vergroten

actie: De sociale veiligheid van ouderen vergroten door van Schalkwijk een stadsdeel te maken waar ouderen prettig zelfstandig kunnen blijven wonen.

Belangrijkste resultaten:

- ✓ Wijkdorp Meerwijk is voortgezet samen met zorg- en welzijnsorganisaties, wijkraad en corporatie.
- ✓ Wijkdorp Molenwijk is samen met zorg- en welzijnsorganisaties en de wijkraad gestart.

Doel 2: Perspectief bieden voor en talenten stimuleren van jeugd/jongeren

actief: De jeugd heeft de toekomst. Door ontmoetings- en ontplooiingskansen te faciliteren voor de jeugd investeert de gemeente in hun toekomst.

Belangrijkste resultaten:

- ✓ Onderzoek naar nieuwe huisvesting Triple Threat is gestart.
- ✓ Alliantie in Boerhaavewijk is gevormd om gezondheidsachterstanden terug te dringen.
- ✓ Financiering is geregeld voor Cruyffcourt en locatie-onderzoek is gestart.
- ✓ Hoogste punt is bereikt van nieuwbouw school Rudolf Steiner college.
- ✓ Voorbereiding uitbreiding school de Wijzer (lokalen en gymzaal) is rond.

Doel 3: Realiseren van meer duurzame woningen, meer gedifferentieerde woningvoorraad en leefbaar woonmilieu.

actief: Het toevoegen van woningen en voorzieningen:

- ✓ 1^e paal is geslagen voor Schalkwijk Centrum.

- ✓ Sloop gebouw Fluor is gestart en de voorverkoop Factory (96 appartementen Schalkwijk Midden) is begonnen.
- ✓ Masterplan Spaarne Gasthuis is vastgesteld.
- ✓ Koopwoningen Vijverpark opgeleverd (84 woningen) en verkoop gestart (148 woningen)
- ✓ Verkoop BossaNova (78 appartementen) Aziëpark is gestart.
- ✓ Subsidie van 7,6 miljoen voor Zone Europaweg ontvangen
- ✓ Bouw Silva (131 appartementen) Schalkwijk Midden is gestart.

Doel 4: Duurzaam samen doen in Meerwijk

actief: Van Meerwijk een duurzame wijk maken die klaar is voor de toekomst.

Belangrijkste resultaten:

- ✓ Masterplan IVORIM is vastgesteld.
- ✓ Onderzoek gestart naar mogelijkheden om restwarmte datacenter Polanenpark te gebruiken voor warmtenet Meerwijk
- ✓ Pilot gestart voor ondersteuning bewoners bij energiebesparing in wooncomplex.

Doel 5: Cultureel en recreatief aanbod versterken

actief: Het versterken en toevoegen van culturele en recreatieve activiteiten.

- ✓ Opening van de nieuwe Pathé bioscoop in het winkelcentrum van Schalkwijk.
- ✓ Tentoonstelling Panorama Lokaal in ABC.

GBIEDSJAARVERSLAG 2020

ZUID-WEST

Coronacrisis

Het afgelopen jaar heeft de coronacrisis grote impact op de stad gehad, ook in Zuid-West. De gemeente zag een toename van meldingen in de openbare ruimte omdat mensen meer thuis waren.

Het wijkcontract voor Bosch en Vaart uitgesteld. De sociale wijkteams signaleerden een toename van eenzaamheidsgevoelens en financiële problematiek. Buurtactiviteiten zijn gestopt, om vervolgens in digitale vorm te worden georganiseerd. Het Badhuis, als niet-gesubsidieerde ontmoetingsplek, is door sluiting de inkomsten kwijtgeraakt. De huur van dit gemeentelijke vastgoed is betaald uit het noodfonds.

Populair om te wonen

Zuid-West is een groen stadsdeel met volop ruimte voor wonen, bedrijvigheid, cultuur, evenementen en recreatie. Het stadsdeel is daarmee een aantrekkelijk gebied en inwoners zijn relatief tevreden met hun buurt. De huizenprijzen zijn de hoogste van de stad en de verhuisbehoefte is relatief laag. Wel is de huizenvoorraad naar verhouding verouderd en is er sprake van een tamelijk hoog energieverbruik door huishoudens.

Groei

De komende jaren zal het stadsdeel flink groeien. De ontwikkelplannen voor de zone Zijlweg en zone Zuid-West zullen samen leiden tot circa 3000 extra woningen en bijbehorende voorzieningen.

De voorbereidingen op het toevoegen van een nieuw stuk stad worden nu getroffen. Van de te bouwen woningen zal ongeveer de helft sociale woningbouw zijn. Daarmee wordt het percentage sociale woningbouw in dit gebied verhoogd en meer vergelijkbaar gemaakt met andere gebieden in Haarlem. Samen met bewoners, ontwikkelaars en bedrijven wordt gewerkt aan een leefbare omgeving.

Betrokken bewoners

Bewoners zijn betrokken bij hun buurt. Zo zijn er veel inwoners die mantelzorg verlenen. Dit verklaart mogelijk het relatief laag gebruik van WMO voorzieningen. De betrokkenheid vertaalt zich ook in de vele initiatiefnemers die actief zijn in Zuid-West. Bewoners beschikken over kennis en organiserend vermogen en zetten dit in voor hun buurt. Voorbeelden zijn bewonersinitiatief Spaargas, dat inzet op verduurzaming van het Ramplaankwartier en het wijkclub, gericht op co-creatie in de Ontwikkelzone Zuid-West.

Aandachtspunten

Overall staat Zuid-West er dus goed voor. Er zijn echter ook zaken die aandacht nodig hebben. Mobiliteit is een heikel punt. Zuid-Westers ervaren, in vergelijking met andere gebieden, het meeste hinder van (hardrijdend) verkeer. Op sociaal vlak zijn er plekken waar sociaal maatschappelijke problemen spelen en/of waar bewoners minder zelfredzaam zijn. Ook zijn er buurten waar ouder wordende bewoners eenzaamheid ervaren. Dit zijn zaken waar de gemeente alert op blijft

ZUID-WEST IN HET KORT

In aantallen (1 januari 2020)

Inwoners:	35.449
Woningen:	16.325
Vestigingen:	4.152
Aantal banen:	15.130
Rapportcijfer	
Woonomgeving:	7,7

Inwoners naar leeftijd %		
	Zuid-West	Haarlem
0 t/m 14 jaar	17,6	16,9
15 t/m 24 jaar	11,1	10,2
25 t/m 44 jaar	26,5	29,3
45 t/m 64 jaar	27,5	26,5
65 jaar en ouder	17,4	17,1

Samenstelling huishoudens		
	Zuid-West	Haarlem
Huishoudens totaal [aantal] [2019]	16.635	77.813
Gemiddelde huishoudensgrootte [personen] [2019]	2,1	2,1
Eenpersoonshuishoudens [%] {2018}	43	44
Huishoudens zonder kinderen [%] [2018]	25	25
Huishoudens met kinderen [%] [2018]	32	31

Doel 1: Leefbaarheid hand in hand laten gaan met groei.

actie: De ontwikkelzones sluiten goed aan op de omgeving en ontwikkelen zich tot een gemengd woon, werk en verblijfsgebied dat levendig en leefbaar is.

Belangrijkste resultaten:

- ✓ Verkeersproblemen: verkeersknelpunten zijn bekend en staan op de gemeentelijke agenda. Er is een bewonersinitiatief gestart: Haarlem Klem.
- ✓ Buurtspecifieke bewonerscommunicatie: Inloopspreekuur funderingen, nu ook voor Leidsebuurt.
- ✓ Kansen benutten groen: mede op verzoek bewoners heeft de gemeente extra groen toegevoegd in het Rozenprieel.

Doel 2: Het verbeteren van de sociale veiligheid

actie: Vergroten van gevoel van veiligheid in het Rozenprieel.

Belangrijkste resultaten:

- ✓ Verbeteren wijkaanpak Rozenprieel: Ondermijning aangepakt, ontstaan van bewonersinitiatieven, er zijn meer bewoners ondersteund en in beeld bij het sociaal wijkteam.
- ✓ Mede door resultaten van de driehoek werkt het sociaal wijkteam aan de punten van de wijkagenda.
- ✓ Verbetering ervaren sociale veiligheid op straat door meer groen, extra fietsenrekken en opknappen weg en stoepen.

Doel 3: HZW als innovatiemotor voor duurzaamheid

actie: Meer draagvlak voor initiatiefnemers die zich inzetten voor duurzaamheid in Zuid-West.

Belangrijkste resultaten:

- ✓ Bijgedragen aan Visie Energie Transitie Ramplaankwartier samen met belangenorganisaties, SpaarGas en de wijkraad.
- ✓ Maatregelen klimaatadaptatie zijn gepromoot, zoals de Bespaarbon.
- ✓ Bewonersinitiatieven SpaarGas en nieuwe coöperatie De Groene Kroon zijn ondersteund.

Doel 4: Nieuwe democratie: experimenteren met samenwerkingsvormen en initiatieven

actie: Zuid-West ontwikkelt zich tot een plek waar pionieren wordt aangemoedigd en ondersteund. Meer aanjagen en faciliteren van initiatieven.

- ✓ Initiatiefgroep stadspark Koepelkathedraal is begeleid en het ontwerp is naar het bestuur gebracht.
- ✓ Het initiatief herinrichting speeltuin Brouwersplein is ondersteund; de opbrengst is input voor voorbereiding uitvoering.
- ✓ Deelname aan project Stimuleringsfonds heeft geleid tot actieve en georganiseerde stadsmakers rond de zone Zuid-West en het beschikbaar hebben van een ontmoetingsplek.

Doelen gebiedsopgave 2019-2023

1. Onderlinge betrokkenheid en leefbaarheid in de buurt. Bevorderen zelfredzaamheid. *(Doel 1 en 2)*
2. Toevoegen van 2400 woningen, waarvan 50% sociaal in de ontwikkelzone Zuid-West en extra aandacht aan duurzaamheid. Meegroeien van voorzieningen, mobiliteit en aantrekkelijke openbare ruimte *(Doel 1)*
3. Veilige en leefbare stad, wijkgerichte aanpak (Operationeel doel 2)
4. Verduurzaming en vergroenen versteende wijken, participatie belangrijk instrument *(Doel 2, 3 en 4)*

Fig. 1 Vergroenen van versteende wijken

